

SZÁSZVÁROS.

Társadalmi, közgazdasági és szépirodalmi hetilap.

ELŐFIZETÉSI DIJAK: helyben házhoz és vidékre postán küldve: **Egész évre 4 frt. Fél évre 2 frt. Negyed évre 1 frt.** — A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények a kiadóhivatalhoz küldendők. — **Kéziratok** nem adatnak vissza.

Megjelen minden szombaton.

Kiadóhivatal:

Schuller testvérek és Társa könyvnyomdája
főter 19-ik szám.

EGYES SZÁM ÁRA 8 kr.

HIRDETÉSEK DIJA: Egy 3-szor hasábozott garmondsor vagy ennek térmértékeért **5 kr.** — Többszöri hirdetésnél árkedvezmény. **Bélyegdíj** minden egyszeri hirdetésnél **30 kr.** **Nyilttér** soronként **15 kr.** **Hirdetések** a kiadóhivatalhoz címzendők. — Hirdetési és nyilttéri díjak előre fizetendők.

A hétről.

A mult hét legfontosabb eseménye azon felette szívélyes újévi üdvözet, mellyel az oroszok cárja a franciák elnökét és az egész Franciaországot megörvendeztette. Egé-zen természetes dolog, hogy az elnök is hasonló szívélyes hangon köszönte meg a cár üdvözetét. Több lap vezércikkben méltatja ez üdvözet jelentőségét, s arra következtet belőle, hogy a francia-orosz szövetségben többé már kételkedni nem lehet.

Konstantinápolyban a nagyhatalmak követői még mindig tanácskoznak, miként lehetne Törökország halálos betegségén segíteni. A szultán nem is utasítja vissza a jó tanácsokat, amnesztiát és reformokat ígér; az intézkedések sikerében azonban senki sem bizik, mert a közigazgatás és igazság szolgáltatás gyökeres átalakítására, más szókkal, csak türhető állapotba helyezézéséhez is nagy mértékben hiányzik a pénz és az alkalmas, megbízható munka erő.

Szerbiában kormányváltság volt. A Novákovic-miniszterium megbukott s az olaszországi és bécsi utjából visszatért Sándor király előbb Miskovic tábornokot s ennek visszalépte után Simics bécsi követet bizta meg az új miniszterium megalakításával. Simics előbb a liberalis párt vezér férfaiával értekezett, miután azonban ezek feltételeit nem fogadhatta el, a mérsékelt radikálisokból alakította meg a kormányt. A lapok úgy itélik meg az új kormányt, hogy az sokkal barátságosabb lesz hazánk iránt, mint a milyen a megelőző miniszterium volt.

Bulgáriában amnesztiát adtak a Sándor fejedelem detronizálásában bűnös tiszteknek, s az Oroszországban nyert katonai ranggal fogadták őket vissza a bolgár hadseregbe. A lapok e tény az orosz politika teljes diadalának tekintik.

Romániában a trónbeszédre adandó válaszfeliratot tárgyalták, mely alka-

lommal Sturdza herceg erős muszkarát beszéddel támadott a kormány ellen. A miniszterek az ország iránti tisztelet és barátság megemlítése mellett hangsúlyozták azon kötelmeket, melyek Romániát a nyugati hatalmakhoz láncolják. Mérsékelt és okos beszédük azonban nem oszlatta el az ellenzék okozta kellemetlen benyomást sem Budapesten sem Bécsben, főleg azért, hogy midőn az ellenzék Romániának a hármasszövetséghez történt csatlakozásáért azt követelte, hogy viszon-szolgálat fejében a hatalmak gyakoroljanak nyomást a magyarokra, a magyarországi románság helyzetének javítása végett, nem akadott egy szónok is, ki felemlítette volna, hogy Románia saját jól felfogott érdekeit követve csatlakozott a hármasszövetséghez, és hogy a szövetség hatalmak közül egyiknek sincs joga a másik belügyeibe beleavatkozni.

Magyarországon az országgyűlés a karácsoni ünnepek miatt szünetelt, ennek következtében a nemzet politikai életében is valami nevezetesebb esemény nem fordult elé, csak az újévi üdvözetek keltettek maguk iránt némi érdekeltséget. Ezek közül figyelemre legméltóbbnak látszik, Bánffy Dezső kormányelnöknek azon mondása, hogy a quota megállapításánál Magyarországnak ajándék nem kell. Az ellenzéki lapok e kijelentésből azt következtetik, hogy a quota emelése irányadó körökben már el van határozva, és csak az a kérdés még, hogy az emelés hány százalékot tegyen.

Országszerte nagy izgatottságot keltett, hogy a pápa, a magyarországi görög katolikusoknak magyar liturgialis könyvek engedélyezését kérő folyamodását visszautasította és a tényleg meglevő és már hosszabb idő óta használatban volt ilyen könyveket betiltotta és megsemmisítésüket elrendelte. A lapok vezércikkben tárgyalják ez eseményt, s nem egy

közülök azon aggodalmának ad kifejezést, hogy még kulturhare fejlődik ki belőle.

A hét fontosabb eseményeihez sorakozik Nobel Alfrédnek, a dinamit feltalálójának végrendelete, melyben 35 millió koronát tevő nagy vagyonát, mint alapítványt, közmívelődési célok szolgálatára hagyta. Az alapító levél értelmében a hagyaték kamatai öt egyenlő részre osztandók minden évben, és kiváló fontosságú találmányok és irodalmi művek jutalmazására fordítandók. A tudományokat is megnevezi, melyeknek legkiválóbb művelőit jutalmaztatni óhajta. Ezek a természettan, a vegytan, élettan és az idealisztikus irányu szépirodalom.

A kamatok egy ötödrészét annak rendeli, ki a béke érdekében a legtöbbet tett. A díjak kiadhatók skandinávoknak vagy idegeneknek is külömbiség nélkül.

Vármegyei közgyűlés.

Hunyadvármegye közgyűlése, mely jan. 4-ikére volt egybehiva, a közgyűlési tagok igen nagy érdeklődése mellett folyt le. A megjelent közgyűlési tagok száma 250-ön felül volt, köztük városunkból is 30-nál többen jelentek meg.

A gyűlést pontban 9 órakor br. Szentkereszthy György főispán ur ő méltósága a gyűlés tagjainak üdvözlésével nyitotta meg.

Első tárgy az időközben szentesített törvénycikkek kihirdetése volt.

Az időközben leérkezett miniszteri rendeletek közül a Vallás- és Közoktatási Miniszternek azon rendelete keltett nagyobb vitát, mely a vármegye területén levő állami népiskolai tanintézetek egy részének célszerű és megfelelő elhelyezése céljából szükséges 180.000 forint költségnek törvényhatósági kölcsön útján leendő beszerzését engedélyezi, a kamatoknak, valamint a tőketörlesztési hányadoknak, a miniszterium tárcájából leendő fedezését biztosítván.

E pontnál fölszóalt Hosszu Ferenc dévai ügyvéd és támogatva Munteán

Aurél szászvárosi ügyvéd és Nesztor L. hátszegi vikárius által a 180,000 frt dotációból a felekezeti iskoláknak részeltetését is indítványozta. A közgyűlés azonban különösen Réthi Lajos tanfelügyelő magas színvonalon álló fölszólalása és érvelései alapján az eredeti javaslatot fogadta el.

Tudomásul vétetett továbbá a Belügyminiszter leirata az 1897. évre szerkesztett törvényhatósági költségvetés tárgyában. E szerint a megye dotációja az 1897. évre 90,045 frtot teszen.

Nádasdy Nándor I. aljegyzőnek 1897. január 1-től kezdve való nyugdíjazása kimondatott.

Következett az így megürült I. aljegyzői állásnak, s ezzel kapcsolatban ezen állásnak betöltésével esetleg megüresedhető többi állásoknak folytatólagos választás útján való betöltése.

Főispán ur a kandidáló bizottság tagjai választásának, illetőleg kinevezésének megejtése után a gyűlést felfüggeszti és a bizottság tagjaival a kijelölés megejtése végett visszavonul. Csakhamar jelenti Benedikty József, a szavazatszedő küldöttség elnöke, hogy mindkét pályázó: Finna János és Pogány Béla jelöltet, s egyszersmind a szavazás megkezdését rendeli el. Szavazás közben azonban Finna János visszalépett, s így Pogány Béla I. aljegyzőnek kikiáltatott.

Az így megüresedett II. aljegyzői állásra szintén 2 jelölt volt: Bernád Béla és Boér Gábor, a kik szintén mindketten jelöltettek, miután azonban utóbbi a választás előtt visszalépett, Bernád Béla II. aljegyzőnek kikiáltatott. III. aljegyzőnek megválasztott szintén egyhangulag Boér Gábor. A Boér megválasztása által megürült szolgabírói állásra Kádár János ref. egyházkerületi titkár választatott meg szintén egyhangulag. Főispán ur kinevezte ezenkívül t. szolgabíróvá Candrea Valér közigazgatási gyakornokot.

Az ujonnan választott fiatal tisztviselők — Kádár János kivételével, ki nem volt jelen — azonnal a gyűlés színe előtt letették az esküt és a közgyűlési tagok szerencsekivánatait fogadták.

A szerencsekivánatokot fogadta és ez nap állandóan „főispán“-nak tituláltatott Benedikty József is, a ki elnöki tisztebe annyira belemelegedett, hogy egy hajszál hiján mult, miszerint a megválasztottakat hivatalukba be is igtatta.

Még csak a közigazgatási bizottság kilépő tagjai helyett választattak meg: dr. Bornemisza Tivadar, gr. Thoroczka Miklós, Dobay Károly, Lázár Árpád és Demján Vazul s ezzel a délelőtti gyűlés véget ért.

*

A délutáni gyűlés interpellációkkal kezdődött.

Hosszu Ferenc interpellált a dévai szolgabírói hivatalnak egy ítélete s egy csendőrnek ugyanez ügyben tanúsított, állítólag, törvénysértő magatartása miatt, mivel egy nőtől, ki

oláh nemzetiszínű jelvényeket viselt, azokat elkobozta.

Hollaki Arthur alispán felelt erre, tudatva, hogy törvénysértésről szó nem lehet, az ügy különben véglegesen elintézve nincsen, s ennélfogva végleges ítéletet mondani az eljárásról nem lehet.

Munteán Aurél az algyógyi főszolgabíró ellen emelt panaszt, mivel több Foja községbeli lakost építési kihágások miatt magas birsággal sújtott, és egy körjegyző ellen beadott panaszra 8 hó elteltével sem válaszolt.

Alispán kimutatja, hogy az ítélet bár szigorú, de igazságos, s mivel jogerőre emelkedett: rajta változtatni nem lehet. Utóbbi ügynek megvizsgálását megígéri.

Közgyűlés mindkét választ tudomásul vette.

Ezután választások következtek különböző bizottságokba és az 1897. évre érvényes legtöbb adót fizető törvényhatósági bizottsági tagok névjegyzéke állapított meg.

A további tárgyak közül kiemeljük, hogy a dévai mértékhiitelesítő hivatalon kívül egy hasonlóan föllátása határozatott el Szászváron is.

Déva város tanácsa által beterveztett és a város tisztviselő-, kezelő- és szolgaszemélyzete részére alkotott és a városi képviselőtestület által elfogadott nyugdíjszabályzat jóváhagyatott.

Jóváhagyatott a Déva város tulajdonát képező nagyvendéglő bérbeadása iránt kötött szerződés és e tárgyban hozott képviselőtestületi határozat is.

Az u. n. délkeleti helyi érdekű vasutársaság kérése a Lugosmarosillyei vasutvonalszám kiépítése alkalmából tervezett vasuti Maroshidnak gyalogjáróval leendő ellátását illető kötelezettség alul való fölmentése iránt és ezzel kapcsolatosan Lázár Árpád mint a magyar délkeleti helyi érdekű vasutársaság meghatalmazottjának kérése a nevezett vasut kiépítése céljára megszavazott 132,000 frt. segélyösszeget felül még 38,000 frt. pótszegélyösszeget sürgős megszavazása tárgyában elhatározott utóbbi pótszegélyt megadni az esetben, ha az engedélyezett hátszegkaránsebesi vonal előmunkálatai az 1897 évben meg nem kezdetnének, és így ezen összeg fölszabadul, egyszersmind Munteán A. indítványára köteleztetett a társulat a Maroshidnak külön gyalogjáró nélkül, de úgy építtetni, hogy az gyalog utazók által is állandóan használható legyen.

Már késő estére járt az idő, midőn a 4 rendezett tanácsu város 1897 évi költségelőirányzata tárgyalására került a sor.

A többi városokkal hamarosan végzett a gyűlés, Szászváros város költségvetésénél azonban, mely ellen Bercsán Laurián és társai egy számtalan pontból álló föllebbezést adtak be, hosszas vita indult meg.

Pietsch Lajos főszámvevő pontról pontra szakszerűleg cáfolta föllebbezők érveléseit.

Bercsán Laurián és Munteán Aurél ellenvetéseire pedig Acker Frigyes polgármester ismételten igen találóan válaszolt, mire a föllebbezés visszautasított és a költségvetés megerősített, utasított azonban a városi hatóság a hivatalnokok fizetésjavítására vonatkozólag, mely tárgyalás alatt áll, ugyszintén az algyógyi hid építésére segélyül megszavazott 12000 frt fedezéséről pótköltségvetést betervezteni.

Miután az idő előre haladott, a tárgysorozat többi pontjai a másnap d. e. 9 órán kezdve tartott gyűlésen tárgyalattak és intéztettek el.

Spectator.

Az állami anyakönyvvezetés első éve Szászvároson.

A Szászváros városi anyakönyvi kerületben 1896. évben anyakönyveltettek:

I. születés.

Született 172 gyermek; fiu 89, leány 83. Ezek közül 8 halva született; fiu 7, leány 1. Az élve született 164 gyermek közül évközben meghalt 28; fiu 12, leány 16. Az év végén életben maradt 136; fiu 70, leány 66.

II. házasság.

Helyben kötött házasság 52. Ezek közül egyenlő vallásúak

római kath.	8
gör. kath.	3
gör. kel.	13
evang. ref.	2
ágost. ev.	3
izraelita	1
Összesen	30

Különböző vallásúak	
völegény	menyasszony
római kath.	gör. kath. 1
római kath.	gör. kel. 1
romai kath.	ev. ref. 3
római kath.	ág. lut. ev. 2
görög kath.	gör. kel. 5
gör. kel.	gör. kath. 3
ev. ref.	római kath. 2
ev. ref.	gör. kath. 1
ág. lut. ev.	római kath. 2
ág. lut. ev.	ev. ref. 1
uniárius	ev. ref. 1
Összesen	22

Korra nézve feloszlanak:		
	völegény	menyasszony
16—20 évesig	—	14
21—30 évesig	34	19
31—40 évesig	9	11
41—50 évesig	7	8
51—60 évesig	1	—
61—70 évesig	1	—
Összesen	52	52

III. Halálozások.

Meghalt 198; férfi 97, nő 101.
A 8 halva született leszámításával meghalt 190

Férfi		Nő	
róm. kath.	14	róm. kath.	10
gör. kath.	15	gör. kath.	12
gör. kel.	39	gör. kel.	44
evang. reform.	8	evang. reform.	14
ágost. hitv. ev.	11	ág. hitv. ev.	18
unitárius	1	unitárius	—
izraelita	2	izraelita	2
Összesen	90	Összesen	100

Korra nézve feloszlanak:	
1 éven alul	42
1—2 évig	12
2—3 évig	2
3—4 évig	7
4—5 évig	6
5—6 évig	6
6—7 évig	5
7—10 évig	3
11—20 évig	9
21—30 évig	16
31—40 évig	18

41—50 évig	12
51—60 évig	16
61—70 évig	20
71—80 évig	10
81—90 évesig	6

Összesen 190

A halált okozó betegségek:

Vörheny 17, tüdőlob 13, veleszületett gyengeség 11, végelgyengülés 11, roncsoló toroklob 10, tüdősorvadás 9, rák 8, gyomor- és béllob 7, gutaütés 7, syphilis 7, bélelesavarodás 6, veselob 6, tüdő-gümőkór 5, vízkór 5, hörglob, tüdő légdaganat, agyhártyalob, mellhártya-lob, öngyilkosság 4—4, (az öngyilkosságból 3 lövés által, 1 ecetsav mérgezés által), bélhurut, gyermekaszály, tüdővész, tüdővizenyő, gyermekágyi-láz 3—3, hangrészgöres, agyhártya gümösödés, szivbaj, tüdőhűdés, orbánc, gennyvérűség 2—2, bányahimlő, kanyaró, hajszálhörglob, állgöres, tüdőgyulladás, agylágyulás, szívtágulás, szívtultengés, sarcoma, májzsugor, vérhas, eskór, angina, aszkór, elaszás, eves vérűség, elzárt sérv, fulladás, zuzódás, szénagázmérgezés 1—1 esetben.

A meghaltak közül 4 tetteleges szolgálatban álló katona és 1 csendőr volt.

△

Kudsi, 1897. jan. 5.

Engedje meg t. Szerkesztő úr, hogy becses lapjában — melyet örömmel üdvözöltünk — községünk némely eseményéről megemlékezzünk. Nem országra szóló eseményeket akarok itt megírni, azonban azt hiszem, sokan lesznek, kik érdeklődnek eme sorokat olvasni.

Legelőbb is a karácson másodnapján tartott iskolai ünnepélyt kívánom felemlíteni. Mielőtt ezt méltatnám, nem mulaszthatom el kiemelni, hogy mióta Allender Henrik vasgyári főmérnök lett a vasgyár főnöke, nagyon sok tekintetben előnyös változást észleltünk. Első dolga volt egy olvasó kör megalapítása, mely ez évben már teljesen megizmosodva teljesíti kötelességét. Különben az alábbi sorokban főlemelt események mindenike az ő föltétlen dicsérete.

Ugyanis ő vitte keresztül az itteni fogyasztási szövetkezetről, hogy az 70 forintos összegű adót azon célra, hogy karácson másodnapján a szegény iskolás gyermekek részére karácsonfa állítsanak föl és a szegény gyermekek téli ruhával láttassanak el. Eme ruhák kiosztása főlemelő ünnepélyvel ment végbe. Sok szegény szülő könnyekkel szemében látta, hogy vannak, kik az ő gyermekeiknek is örömet o-hajtanak szerezni. Az ünnepély nagy közönség jelenlétében ment véghez, mely érdeklődve figyelte meg a szegény gyermekek örömet.

Nem mulaszthatom el itt megjegyezni, hogy a karácsonfa összeállításánál és annak kiosztásánál a fáradalmakból derék tanító karunk is kivette a maga részét.

Az ünneplő közönség szórakoztatására az iskolás gyermekek pástorjátékot és egy gyermek szindarabot adtak elő.

Az 1895. év végén megalakult vasgyári olvasóköri múlt év dec. 29-én tartotta meg évi közgyűlését, mely alkalommal örömmel tapasztaltuk, hogy az olvasóköri tagjai mily odaadással tartják azt. A tagdíjak pontosan fizetnek, úgy annyira, hogy ez évben az alatt fölsorolt lapokat rendelhetette meg a kör elnöksége.

Nemzet, Egyetértés, Budapesti Hirlap, Magyarország, Ellenzék, Neues Pester Journal, Neue Freie Presse, Vasárnapi Ujság, Magyar

Geniusz, Borsszem Jankó, Bolond Istók, Urambátyám, Mátyás Diák, Kakas Márton, Fliegende Blätter, Leipzige Illustrirte Zeitung, Hunyad, Déva és Vidéke, Szászváros.

Azt hiszem kevés községi olvasó-körnek van ennyi lapja.

A Szilveszter-éjt is együtt ültük meg, s megint a vasgyár főnökének köszönhetjük, hogy kellemes meglepetésben részesültünk. Ugyanis éjfélkor zenekísérettel egy vén banya jött a terembe, ki minden egyes jelenlévőtől, mint az 1896. év, vagyis ó év, bucsut vett s zenekísérettel távozott, hogy a másik percben az új évnek adjon helyet, melyet egy fiatal leány képviselt kezében bőségszaruval, mely tele volt cukorkával. Az újévet nyomon követte egy a vasgyári tisztek és altisztekből álló és tréfás alakokká föllőtözött zenekarból álló menet, mely zenekar eredeti fuvóhangszerekkel volt ellátva. Ezen hangszerekbe az egyes zenészek a nótát beledudolják, s az egész egy kellemes hangversenyt ad. Három-négy darab eldudolása után, mely idő alatt az új év a hőlgyeket cukorkákkal látta el, a zenekar eltávozott.

Ezután Huszár József ur és Babáry Irén kisasszony egy kis szindarabot adtak elő, mely igen jól sikerült. Éjfél után 3 óra is volt, mire a társaság egy kellemes est emlékével gazdagabban elszólt.

Más örvendetes mozgalmakról, melyekben szintén a vasgyári főnöknek van kiváló érdeme később fogunk megemlékezni, ha a tek. Szerkesztő ur helyet enged a lap hasábjain.

Béla.

NAPI HIREK.

Dr. Kuun Géza grófot a nagytudományú főurat, megyénk büszkeségét, a ki számos hazai és külföldi tudományos társaságnak tiszteleti és rendes tagja, az Erdélyi Irodalmi Társaság elnöke és a szászvárosi Kun-kollegiumnak egyik főgondnoka, legújabbán a helsingforszi finn-ugor társaság múlt hó 2-ikán tartott közgyűlésén tiszteletbeli tagjának választotta meg s egy finn nyelven írt és igen díszes kiállítású diplomát küldött a megtisztelt tudósának. A finn-ugor társaság első titkára pedig egy magyar nyelven írt levelet csatolt, s ebben arról értesíti gr. Kuun Gézát, hogy a társaság, ugy a török nyelvjárások, mint a magyar őstörténet terén kifejtett sikeres és becses munkássága iránt való elismerését kívánta tiszteleti taggá való megválasztatása által nyilvánítani. E társaság elnöke Setälä Emil, a ki nemrég a m. Tud. Akademiában tartott magyar nyelven igen érdekes és nagy jelentőségű felolvasást.

Pápay István osztályfőnök, a kir. kabinetiroda főnöke, jan. 6-ikán életének 69-ik évében Bécsben meghalt. A megboldogultban a magyar nemzet hű fiát, királyunk ő felsége pedig egyik legkedvesebb tanácsadóját veszítette el.

A párisi világkiállítás magyar kormány biztosává Lukács Béla volt miniszter, helyettesévé pedig Miklós Ödön volt államtitkár neveztetett ki.

Vizsgáló bíró. Az igazságügy-miniszter vizsgáló bíróul a dévai kir. törvényszék területére Pap Jenő kir. törvényszéki bírókat rendelte ki.

Eljegyzés. Pogány Károly a vajdahunyadi kerület orsz. képviselője eljegyezte gr. Teleki Leoniet, gr. Teleki Györgyné nagyműveltségű leányát, gr. Teleki Árpád volt szászvárosi orsz. képviselő nővérét.

Újév első napján a város hivatalnokai kara tisztelettel tisztelgett szeretett főnökénél: Acker Frigyes polgármesternél. A tisztelgők érzelmeit Székely Sándor v. tanácsos tolmácsolta. Hasonlóképpen tisztelgett a rendőrség is külön Michel Béla rendőrkapitány vezetése alatt.

Balog József a szászvárosi járás tiszteletben álló járásbírája január hó 1-én ünnepelte bírói működésének 25 éves jubileumát. E napon a járásbírói és kezelő személyzet Munteán Gyula aljárásbíró vezetése alatt tisztelettel tisztelgett a jubiléumnál jól talált csoportképet nyújtva át az ünnepeltnek emlékül. Ugyancsak tisztelgett ez alkalomból a Kun-kollegiumnak, melynek az ünnepelt I. algonduka, előjárósága is Sárói Szabó Péter II. algonduka vezetése alatt. A jubileumi ünnepélyt jan. 2-ikán a Csász-féle szálló nagytermében rendezett sikerült társas vacsora tejtezte be. Az ez alkalommal megjelentek nagy száma — mintegy 150-en voltak — tanúságot tett azon köztiszteletéről, melyet Balog József járásbíró városunk összes köreiben élvez. Különösen szépen volt képviselve a tisztikar Bihoy Áron ny. cs. és kir. tábornokkal, de Bourcy Henrik ny. cs. és kir. ezredessel, Tóth József ny. honvédezzredessel, Ptach és Petrovics közös hadseregbeli őrnagyokkal élén. Felköszöntőkben természetesen nem volt hiány. Szabó Edmond, mint bíró, Simon Ferenc mint a Kun-kollegium algonduka, Dósa Dénes mint a társadalom tevékeny tagját köszöntötte föl az ünnepeltet, a ki meghatottan mondott a nem várt ovációért köszönetet. A továbbiak közül különösen gyújtó hatású volt Lázár Mór Szt. Ferencrendi zárdafőnök felköszöntője, a ki a második évezred küszöbén megemlékezve a magyar nemzet ezer éves küzdelmeiről, a hadsereg és polgárság közötti békés egyetértésre, mint a haza jóllétének egyik legfőbb biztosítékára, s a hadsereg és annak jelenlévő képviselőire üritette poharát, mire Ptach Emil őrnagy viszont a polgárságot éltette. A társaság nagy része a legjobb hangulatban a késő éjjeli órákig maradt együtt.

Vitus Malvin kisasszony okl. tanítónőjelöltet, Vitus Lajos Kun-kollegiumi tanár leányát a vallás és közoktatási miniszter ur a bánffihunyadi állami iskolához h.-tanítónővé nevezte ki ez iskolai évre.

A szászvárosi magyar polgári olvasó egyesület évi rendes közgyűlését január hó 31-én d. u. 3 órakor az egyesületi helyiség nagytermében fogja megtartani. A tagok erről ez uton is értesítettek. Az elnökség.

Színészek készülnek fölkeresni városunkat. A Fekete Miksa-féle társulat Zoltán Gyula színigazgató vezetése alatt újra szervezkedve készül a farsangi szezonban néhány hetet itt eltölteni. A társulat következő tagokból áll.

Férfiak: Zoltán Gyula, hős, jellem, (igazgató.) Jámbery Károly, társalgási, operette tenor, (titkár.) Rajesányi István, operette-bariton, népszimű énekes. Ferenczi Béla, drámai apa, operette-buffó. Somogyi Antal, kedélyes apa, operette-buffó. Sárközi Imre, szerelmes és bonvivant. Tóth Imre, komikus, operette-buffó. Fényes Lajos, eselszövő és társalgási. Nagy Tibamér, Zöldi Frigyes, Makai Nándor, Herczeg Miksa, kardalnok és segédszínészek.

Nők: Ferencziné Erzsébet, operett- és népszimű primadonna. Jámboriné Ilonka, operette- és népszimű-énekesnő. Rajesányiné Viktoria, szobrette- és népszimű-énekesnő. Zoltánné Malvine, társalgási színésznő. Koronkay Róza, operette- és társalgási-komika. Koronkay Ilonka, naiva. Vári Ilon, hősnő és társalgási. Tóthné Mari, anya színésznő. Marosi Piroska, Fenyéri Mariska, Felföldi Irén, Mátrai Eleonor, kardalnoknők. Füzéressy Imre kar-nagy, Fehér Lajos, sugó, Maczalek Kálmáni szertáros 2 segéddel. Az előadások a polgár, olvasó egyesület nagytermében fognak tartatni.

Algyógy mulat. Január 2-án Nagy Imre gazdasági iskolai tanár vendégszerető házában igen sikerült batyus összejövetel volt, melyen Algyógy teljes intelligenciája kivilágoskivirradtig kedélyesen mulatott. A fiatalság kitartó tánc kedve — és ezen összejövetel látogatottsága arra enged következtetni, hogy a farsangon Algyógy többször fog ilyen kedélyesen mulatni.

Uj román napilap Szászvároson. A „Tribuna Poporului“ c. új román politikai napilap mutatványzáma megjelent. A lapot Aradon szerkesztik és egyelőre Szászvároson nyomtatják a „Minerva“ nyomdában. Felelős szerkesztője Russu Sírriánu Já-

nos. Az új lap rendszeresen 13-ikán, a görög új év napján indul meg. Ugy halljuk, hogy a mutatványszám 6000 példányban küldetett szét. Szegény „Szászváros“, mikor éred meg ennek bár a hatodrészt?

— **Petroleumlámpa áldozata.** Proszik József ny. pénzügyi biztostól lakó 21 éves eselédleány Preisz Klára jan. 5-én, este a petroleumlámpát magára döntötte, amitől rubája is tüzet fogott. A szerencsétlen kirohant az udvarra, azonban mire segélyére siettek volna, oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy másnap reggel sebeiben meghalt.

Meghívó. A hunyadmegyei tanító egyesület dévái köre Piskin f. évi jan. hó 16-án d. e. 8 órakor kezdődőleg gyűlést tart, melyre t. tagtársainkat és a t. tanítgyárakat tisztelettel meghívjuk. Tárgysorozat: 1. A gyakorlati tanítások meghallgatása. 2. Elnöki megnyitó beszéd. 3. Tisztujtítás. 4. „Az én kiállításom“ előadja: Ulrich Márton. 5. Vitatétel: A tornatanításról, előadja Lampé Ferenc. 6. Paedagogiai esetek, előadja Szathmári Elek és a többi jelentkező. 7. Indítványok, Déván 1897. jan. 3-án. Boga Károly, a kör elnöke. Lampé Ferenc, a kör jegyzője.

Gyümölcsészet.

A jelekből ítélve, az idén aligha huzamosabb fagyos telünk lesz és így időszerű lehet a gyümölcsfa ültetést megelőző munkálatokról egyet-mást elmondani.

Cikkem fölébe talán jó lett volna Nógrád megyei magbirtokos és híres pomológus Med-

nyánszky Sándor báró azon magyarázatra nem szoruló mondását írni, hogy „ha lehetne a házám tetejére is gyümölcsfát ültetnék.“

Mivel azonban januárban nem igen lehet fát ültetni, inkább csak az azt megelőző gödrölésről beszélhetünk. A ki tehát gyümölcsfát akar ültetni, és ez legkivált hunyadmegyei birtokos, illetve kert- és föld tulajdonosnak ajánlható, mindennek előtt állapotjék meg abban, hogy hová és miféle gyümölcsfát kíván ültetni. Mert a talaj minősége szerint kell a gödröknek is nagyobb vagy kisebbnek lenni, — t. i. mentől kötöttebb a talaj, annál nagyobb gödröt kell ásni. — Ezen szükséges és biztos alapszólást a tél folytában lehet olcsó napszámmal megtenni, mi azért is szükséges, hogy a kihányt föld termékenyüljön és porhanyuljon. Hiszen a ki magának oly céllal épít házat, hogy abban egész életén át lakhasson, a fölfigyelmet az alapjára kell fordítania.

A gödrök, illetőleg beültetendő fák egymástól távolságára nézve legcélszerűbb, ha a sorok egymástól hat, a fák is azokban minden felől ugyanannyi öl távolra állanak. Az egymástól hat öltre állók lehetnek mind almafák, azok és a sorok között pedig szilvafák. Mert a szilvafa 20—25 év alatt kitermi magát, s azután azokat kivágva, meg maradnak csak az almafák. Hegydalon sűrűbben is lehet ültetni. Nem kell a földdel fukarkodni, mert ha a gyümölcsfák ritkábban vannak ültetve és persze jól gondozva, majdnem minden évben teremnek.

Legcélszerűbb az úgynevezett „ötös“ ültetés azaz úgy, hogy az első s a harmadik sor két fája közé essék a második sor egy fája. Itt megemlítem azt, hogy ha bárki is a szászvárosi és algyőzyi járásban ily terület felmérésére és kicéveklésére felszólít, szívesen meg-

teszem „ingyen“, — mivel azt ez időszerűtlen ugyancsak „szak“-szerű utazgatásaim közben könnyen megtehetem.

Fennebb mondtam, hogy a talaj minősége szerint kell a gödröknek nagyobb vagy kisebbeknek lenni. Kötött agyagos talajban almafának legalább egy öl szélességű és 3—4 láb széles és 3 láb mély gödör kell. A gödrökből kihányandó első ásonyomnyi föld mindig külön rakandó a gödör egyik szélére, a többi föld — avval szemben.

Remélem, hogy ezen cikkekemben tett ajánlatom többeket fog a gyümölcsfaültetésre buzdítani, annál is inkább, mivel az olcsó gabonaárak mellett nem megvetendő jövedelmet ad „Istennek remeke“ a gyümölcsfa, — mint például az idén is itt Szászvároson fizették az alma mmját 8—10 frttal, a szilvának 20 literes vékája pedig 60 kron kelt.

Hát ehhez nem kell kommentár!

A gödrölés után következő teendőkre nézve, — annak idejében, — lévén a Szászváros mint közgazdasági lapnak hivatása az is, hogy a különböző helyeken, községekben lakó emberek, közérdekre vonatkozó gondolatokat, s azt a mit tudnak (nem véka alá rejtve) egymással közöljék.

KÓNYA FERENC.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:
Simon Ferenc.

Kiadó:
Schuller testvérek és Társa.

Sz. 4704--896. kig.

Pályázati Hirdetmény.

Alulírt városi tanácsnál üresedésbe jött és a végleges rendszeresítésig ideiglenesen 500 frt. évi fivetéssel javadalmazott irattárnoki állásra, mely választás útján betöltendő, pályázat nyitottak.

Felhívtnak mind azok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, miszerint születési, erkölcsi és a kezelésben való jártasságukat igazoló bizonyítványaikkal felszerelt pályázati kéréseiket legkésőbb 1897. évi január hó 13-ik napáig alulírt városi tanácsnál benyujtsák.

A magyar, német és román nyelvet bíró pályázók előnyben részesülnek.

A városi tanács.

Kelt Szászvároson 1896. dec. 24-én.

ACKER,
polgármester.

HOLITZER J.

Ajánlja a legjobban berendezett

Fűszer, csemege, liszt, bor és ásványviz kereskedését.

1 liter Brazíliai Rumot 65 kr. — Annanasz 70 kr. — Kuba 1 frt. Jamaica 1 frt. 40 kr. — Legfinomab Jamaica 2 frt.

Mindenféle finom Liköröket Lichtvitz E. és társától.

Cognacot a Tokay S.-A.-Ujhely Cognac-gyárból és több másféle gyárokból.

Kőbányai palack-sört.

1 Liter legjobb Küküllőmenti asztali ó bor 40 kr. — 1 palack legfinomabb Leányka bor 90 kr. és 1 frt 20 kr. — 1 palack Aszu bor 1 frt 20 kr. — 1 palack Pezsgő 2 frt. 50 kr. 3 frt. 3 frt 50 kr.

Fris Ementhali, Eidami, Trappista, Imperiál és Gróji sajt.

Naponta friss N.-szebeni tormás virsli, főtt sonka, vadász, párisi, Lengyel- és nyelv kolbász, mindenféle egyszerűen és olajban pácolt halak.

Naponta friss vaj és karfiol.

Lobstein József, Szászvároson.

Ajánlja

nagy lisztraktárát

az aradi, szegedi és gyulafehérvári gőzmalmok készítményeiből, melyekből bármily mennyiség jutányos áron kapható.

Továbbá nagy készlet mindennemű finom

kávé, rum, thea, fűszer, rövid és gyapot árukából,
ugyszintén szivarpapír és hüvely nagy választékban.

Olcsó árak, gyors és pontos kiszolgálás.

Vidéki megrendelések a legpontosabban teljesítetnek.

Szászváros, Schuller testvérek és Társa könyvnyomdája.